

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Філологічний факультет

Кафедра румунської та класичної філології

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Сучасна румунська мова (Лексикологія)

Limba română contemporană (Lexicologia)

обов'язкова

Освітньо-професійна програма   **Румунська мова та література і англійська мова**

Спеціальність   **035 Філологія (романські мови та літератури
(переклад включно), перша - румунська)**

Галузь знань   **0203 Гуманітарні науки**

Рівень вищої освіти   **Перший (бакалаврський)
Філологічний факультет**

Мова навчання   **Румунська**

Розробники: **Тодощук Вероніка Георгіївна
Кандидат культурології, асистент**

Профайл викладача (-ів) http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=225

Контактний тел.   **0372-58-48-34**

E-mail: v.todoschiuk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle   **----**

Консультації

Очні консультації:	четвер з 14:30 до 16:00
Онлайн-консультації:	п'ятниця з 13:00 до 14:30

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Курс „Сучасна румунська мова (Лексикологія)” призначений для студентів-філологів румунського відділення другого року навчання (III семестр). Дисципліна є складовою курсу сучасної румунської літературної мови і посідає відтак важливе місце в підготовці румунського філолога. Цей предмет охоплює вивчення лексичних значень слів, зокрема таких, як первинне й вторинне, пряме й переносне, конкретне й абстрактне, однозначних та багатозначних слів, омонімів і паронімів, синонімів та антонімів, значень, зумовлених контекстом чи ситуативними обставинами, у яких відбувається акт мовлення. Значна увага приділена вивченню словникового складу сучасної румунської літературної мови з погляду його походження, експресивно-стилістичного забарвлення лексики, можливостей її вживання в різних мовних ситуаціях і в різному словесному оточенні, вивчення її активних і пасивних компонентів, а також найважливіших процесів, що відбуваються в ній на сучасному етапі.

2. Мета навчальної дисципліни:

Мета курсу – формування у студентів-філологів систематизованих наукових знань про традиційні й нові підходи щодо класифікації та кваліфікації різних лексичних явищ, ознайомлення студентів з лексико-фразеологічною системою сучасної румунської мови, формування в них умінь і навичок використовувати в майбутній професійній діяльності лексичні та фразеологічні засоби з урахуванням їх семантики, джерела походження, стилістичних властивостей.

3. Пререквізити: На знання з лексикології, фразеології та лексикографії опиратимуться подальші дисципліни, які студіюватимуть студенти в процесі навчання: дериватологія, діалектологія, морфологія, синтаксис та стилістика румунської мови.

4. Результати навчання

Студент повинен **знати:**

- предмет, завдання й місце лексикології, фразеології та лексикографії серед інших мовознавчих дисциплін;
- головні ідеї провідних румунських і зарубіжних лексикологів;
- аспекти й методи дослідження в лексикології;
- основні ознаки слова та складові лексичного значення;
- типи лексичних значень слів;
- типи системного групування лексики;
- основи румунської фразеології;
- основні поняття лексикографії;
- типи словників;

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Теми лекційних	Змістовий модуль 1.											

заняť	„Cuvântul în sistemul limbii”											
Тема 1. Lexicologia și obiectul ei de studiu	12	5	2			5						
Тема 2. Мijloacele de îmbogățire a lexicului actual	15	5	3		1	6						
Разом за змістовим модулем 1	27	10	5		1	11						
Теми лекційних заняť	Змістовий модуль 2. „Corelația dintre subansamblurile semantice”											
Тема 1. Corelația dintre subansamblurile semantice	19	5	3		1	10						
Тема 2. Combinatorica lexicală	12	5	2			5						
Тема 3. Lexicologia diacronică	13	5	2		1	5						
Тема 4. Lexicografia românească. Procese de modernizare a lexicului	19	5	3		1	10						
Разом за	63	20	10		3	30						

змістовим модулем 2												
Усього годин	90	30	15		4	41						

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми
1	<p>Lexicologia și obiectul ei de studiu. Mijloacele de îmbogățire a lexicului actual.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cuvântul în sistemul limbii. 2. Ce este lexicul? 3. Lexicologia și obiectul ei de studiu. 4. Lexicologia – fonetica – gramatica – disciplinele nelingvistice. 5. Mijloacele de îmbogățire a lexicului actual: <ul style="list-style-type: none"> • Onomatopeele. • Derivarea. • Compunerea. • Conversiunea. • Extensiunea semantică. • Restricția semantică. • Polarizarea semantică. • Semantica funcțională. • Sensul figurat. • Condensarea semantică. • Împrumuturile lexicale.
2	<p>Corelația dintre subansamblurile semantice. Lexicografia românească.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Polisemia și monosemia. 2. Relațiile de omonimie. 3. Paronimia și paronomasia. 4. Relațiile de sinonimie. 5. Antonimia. 6. Tipuri sau categorii de dicționare: <ol style="list-style-type: none"> a) dicționare enciclopedice; b) dicționare lingvistice. 7. Procese de modernizare a lexicului.

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

6. Система контролю та оцінювання

Кожен студент опановує навчальний курс „Сучасна румунська мова (Лексикологія)” протягом ІІІ-го семестру склавши іспит і одержує підсумкові

оцінки відповідно до Європейської кредитно-трансферної системи (ECTS). Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою.

Форми контролю: відвідування практичних занять та робота на них, виконання практичних завдань, ІНДЗ (у рамках самостійної роботи студента), тестування, іспит.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів, які отримують студенти

іспит

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)											Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2								40	100
T1		T2	T1	T2	T3	T4						
10		10	10	10	10	10						

7. Рекомендована література

Основна

1. **Andrei M., Ghiță I.,** *Limba română. Fonetică, lexicologie, gramatică, stil și compoziție, exerciții*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983.
2. **Bejan, Dumitru,** *Gramatica limbii române. Compendiu*, Cluj, 2005.
3. **Bidu-Vrânceanu A., ș.a.,** *Dicționar de științe ale limbii*, Editura Nemira, București, 2001.
4. **Bidu-Vrânceanu A.,** *Structura vocabularului limbii române contemporane*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1968.
5. **Calotă I.,** *Contribuții la fonetica și dialectologia limbii române*, Craiova, 1986.
6. **Ciornâi I., Matcovschi I.,** *Limba română, V. I-II*, Chișinău, 1992.
7. **Corlăteanu N., Zagaevschi Vl.,** *Fonetica*, Editura Lumina, 1993.
8. **Corlăteanu N., Melniciuc I.,** *Lexicologia*, Editura „Lumina”, Chișinău, 1992.
9. **Coteanu I. (coordonator),** *Limba română contemporană. Fonetica. Fonologia. Morfologia*, Ediția a II-a, Editura Didactică și pedagogică, 1985.
10. **Coteanu I., Bidu-Vrânceanu A.,** *Limba română contemporană, II, Vocabularul*, București, 1975.
11. **Coșeriu E.,** *Lecții de lingvistică generală*, Editura Arc, Chișinău, 2000.
12. **Eremia A.,** *Contribuții la studierea formării cuvintelor în limbă*, Chișinău, 1979.
13. **Graur Al., Avram, Mioara,** *Formarea cuvintelor în limba română*, București, 1989.
14. **Grecu V.,** *Limba română contemporană. Lexicologia*, Editura „Alma Mater”, Sibiu, 2003.
15. **Goga M.,** *Limba română. Fonetica și fonologia, lexicologie și stilistică*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1996.
16. **Rosseti Al.,** *Introducere în fonetică*, Editura Științifică, București, 1967.
17. **Rosseti Al., Lăzăroiu A.,** *Introducere în fonetică*, București, 1982.
18. **Turculeț A.,** *Introducere în fonetica generală și românească*, Casa Editorială Demiurg, Iași, 1999.

Допоміжна

1. **Andrei, Mihail, Ghiță, Iulian,** *Culegere de exerciții lexicale, fonetice, gramaticale și stilistice*, Editura didactică și pedagogică, București, 1971.
2. **Angelescu G.,** *Dicționar practic al limbii române, explicativ și morfologic*, Editura „Coresi”, București, 1999.
3. **Chiru, Nicolae,** *Teste de limba română*, Editura An-da, București.
4. **Gheorghe M.,** *Teste de limba română*, Inter-22 Pater, 1995.
5. **Lefter I., Iordănescu C.,** *Limba română. Fonetica. Vocabular*, Editura carminus, 1994.
6. **Metea, Al.,** *Compendiu de limba română*, Editura „Helicon”, Timișoara.
7. **Pietreanu M.,** *Exerciții lexicale pentru limba română*, Editura „Garamond - junior”, București, 1995.

8. **Popa I., Popa M.,** *Limba română (fonetică și vocabular)*, Editura „Niculescu”, București, 1998.
9. **Toma I.,** *Limba română contemporană. Privire generală*, Editura „Niculescu”, București, 2001.
10. **Toma I.,** *Limba română. Compendiu de teorie și aplicații practice. Fonetica – Fonologie. Lexicologie*, Editura „Niculescu”, București, 1994.
11. **Vasiliu E.,** *Scrierea limbii române în raport cu fonetica și fonologia*, Tipografia Universității București, București, 1979.
12. **Zugun P.,** *Lexicologia limbii române*, Editura „Tehnopress”, Iași, 2000.
13. **Багмут А. Й.,** *Семантика і інтонація в українській мові*, Київ, 1991.
14. **Бусел В. Т.** *Великий тлумачний словник сучасної української мови.* - Київ, Ірпінь: ВТФ „Перун”, 2001.
15. **Ващенко В. С.** *Українська лексикологія: Семантико-стилістична типологія слів.: Посібник для студентів-філологів.* – Дніпропетровськ: ДДУ, 1979.
16. **Клименко Н.Ф. Карпіловська Є.А.** *Словотвірна морфеміка сучасної української літературної мови.* - Київ, 1998.
17. **Лисиченко Л. А.** *Лексикологія сучасної української мови: Семантична структура слова.* – Харків: Вища школа, 1977.
18. *Сучасна українська літературна мова. Вступ. Фонетика. Морфологія. Синтаксис. Лексика і фразеологія. Стилістика*, Київ, 1969.

8. Інформаційні ресурси

1. <http://e-learning.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3720>
2. http://cis01.central.ucv.ro/litere/idd/cursuri/an_1/limba_rom_cont/lrc_an_1_sem2_draghici.pdf
3. <http://ebooks.unibuc.ro/filologie/dominte/8.htm>
4. <http://aleaaleee.blog.com/2011/06/09/curs-lexicologie/>